

Magyarország a háborús média célkeresztjében

Magyarország-kép a nemzetközi sajtóban

2023

Vezetői összefoglaló

- A Nézőpont Intézet 2023-ban **18 országot** magába foglaló **15 nyelvterület 100 politikailag releváns** online és nyomtatott **sajtótermékének** összesen **19153** Magyarországgal kapcsolatos **médiamegjelenését** szemlélte és elemezte mennyiségi és tartalmi szempontból.
- A tavalyi évben hazánkkal **legintenzívebben az orosz** (médiumonként átlagosan 697 megjelenés), az **olasz** (327) és a **szerb sajtó** foglalkozott (304). **Legkevesebb hírt az izraeli** (44), meglepő módon a **német** (89), valamint a **szlovén** (111) sajtó szentelt Magyarországnak.
- A 2023-as híradásokat **az orosz-ukrán konfliktus** és az ahhoz kötődő témakörök (anyagi és katonai támogatás, EU- és NATO-bővítés, energiaellátás) dominálták, további kiemelt figyelmet szenteltek – az ezzel részben összefüggő – **Magyarország és az EU kapcsolatának** (források visszatartása, költségvetés-módosítás), de a **katolikus egyházi látogatása**, valamint a **magyar miniszterelnök és az orosz elnök találkozója** is relatíve nagy médiafigyelmet vonzott.
- A hazánkról megjelent hírek tálalását hármass (pozitív, semleges, negatív) skálán értékelték a Nézőpont Intézet elemzői attól függően, hogy Magyarország szempontjából milyen összképet sugallt az adott írás. Ebben a megközelítésben a vizsgált megjelenések **22 százalék**a volt **pozitív** kicsengésű (ami emelkedés az előző évekhez képest), **38 százalék** **semleges**, azaz objektívnak tekinthető, míg **40 százalékuk** – tehát a relatív többség – **negatívan** állította be a Magyarországgal kapcsolatos történéseket.
- **A 2023-as év**, elsősorban az orosz-ukrán háború árnyékában, **a polarizáció tendenciáit mutatja**, elsősorban a nyugati sajtóban: mind a negatív, mind a pozitív megjelenések javára csökkent a semleges tudósítások aránya. A háborús tábor másik felét képviselő orosz sajtó viszont kedvezőbb képet kezdett el festeni Magyarországról.
- A tavalyi évben **a legkritikusabb médiumok**, immár hagyományosan, **a nyugati világ sajtóorgánumai** voltak, az ott regisztrált megjelenések 63 százaléka minősíthető negatívnak hazánk szempontjából. A sort ismét a **francia sajtó** vezeti 71 százaléknyi kritikus megjelenéssel, őket **Spanyolország** követi (70 százalék), míg a harmadik helyre az **angol nyelvű sajtó** került (69 százalék). Ez utóbbi esetében radikális átrendeződés ment végbe, hiszen az angol nyelvterületen a korábbi évekhez képest drasztikusan lecsökkent az objektív tudósítások aránya, míg jelentősen növekedett a bíráló írások megoszlása. A **német sajtó** évek óta stabilan negatív fényben tünteti fel hazánkat, gyakorlatilag minden évben 63 százaléknyi a Magyarország-kritikus írások aránya.
- A **legobjektívebben** továbbra is **a közép- és kelet-európai sajtó** számol be a Magyarországgal kapcsolatos eseményekről, a hírek relatív többsége (45 százalék) a térségben semleges polaritásúnak volt mondható. A legbarátságosabb szomszédnak ebben a tekintetben **Szerbia** bizonyult 41 százaléknyi pozitív és csupán 9 százaléknyi negatív hírral. A **legsemlegesebb a lengyel sajtó** volt (65 százalék objektív tudósítás). Az **orosz sajtó** – a háború okán – **megnövekedett figyelmé** (relatív) többségében **szintén semleges** hírekben nyilvánult meg (44 százalék).

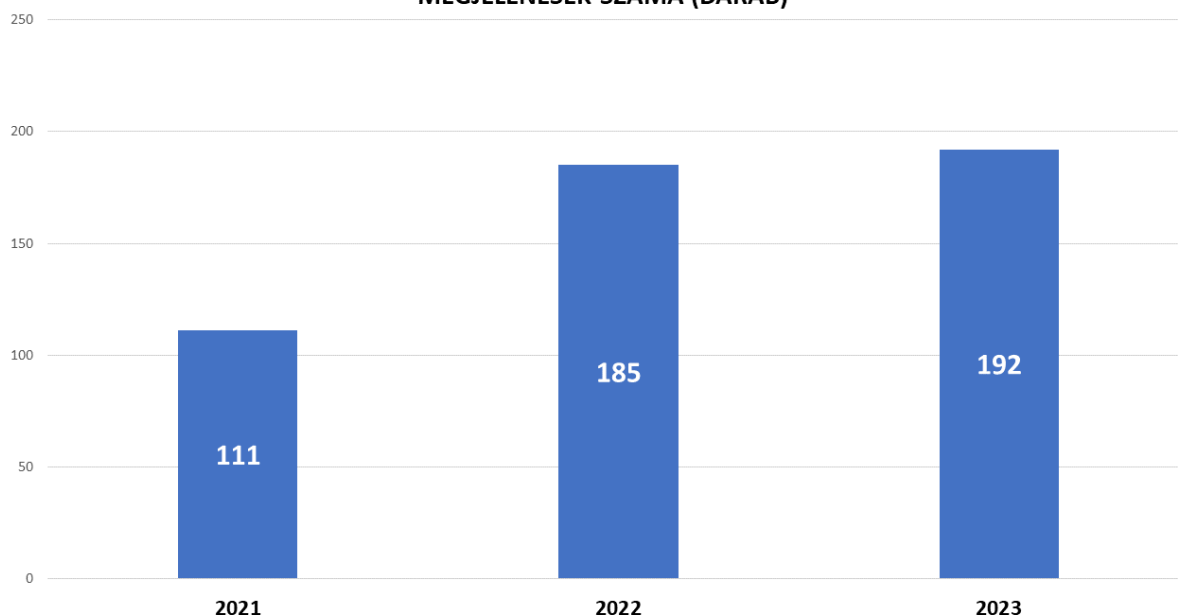
1. Magyarország-kép a nemzetközi sajtóban

1.1. Évről évre növekvő nemzetközi figyelem

Orbán Viktor kormányzásának belpolitikai sikerei és politikai kezdeményezései (család- és gyermekvédelem, gender-kérdés, szuverenitásvédelem, antimigrációs intézkedések), valamint még a legnagyobb politikai ellenszélben is határozott nemzetközi fellépése felkeltették a világpolitika szereplőinek érdeklődését, ami egyben kiemelt médiaérdeklődéssel is jár. A nemzetközi tér legkülönbözőbb kihívásai (migrációs- és Covid-válság, orosz-ukrán konfliktus) és az ezekre adott szuverén magyar megoldások csak tovább erősítették a Magyarországra irányult intenzív figyelmet, sőt a nemzetközi fősodortól eltérő (unortodox), hatékony intézkedések kifejezetten éles politikai-, valamint sajtótámadások – gyakran baráti – kereszttüzet irányították hazánkra.

Mindennek köszönhetően az figyelhető meg a Nézőpont Intézet által szemlézett, 18 országra kiterjedő 15 nyelvterület 100 politikailag releváns online és nyomtatott sajtótermékében, hogy évről évre folyamatosan emelkedik a Magyarországgal foglalkozó írások száma. Míg a világjárvány által terhelt – és szintén aktív médiafigyelmet vonzó – 2021-es év közel 11 ezer megjelenést hozott, addig az orosz-ukrán háború első évében, 2022-ben ez a szám már 18350-re emelkedett, amelyet a tavalyi év is meg tudott még haladni, hiszen 19153 írást találhattunk hazánkról. Ez egy-egy médiumra vetítve átlagosan 111 (2021), majd 185 (2022) és 192 (2023) megjelenést jelent.

A NEMZETKÖZI SAJTÓBAN MAGYARORSZÁGRÓL MEGJELENT EGY MÉDIUMRA ESŐ MEGJELENÉSEK SZÁMA (DARAB)

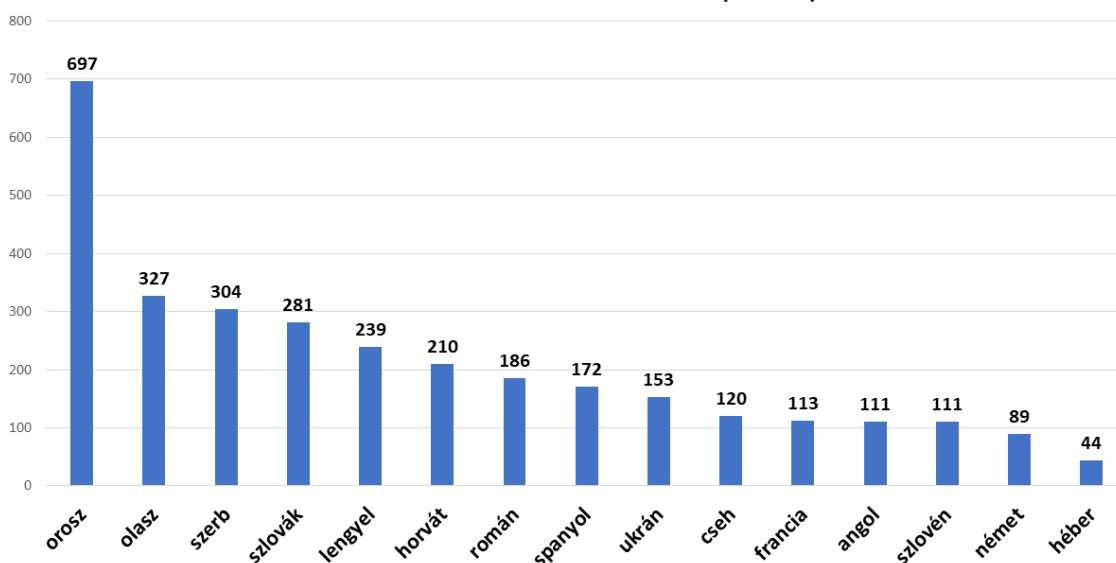

Az egyes nyelvterületeket vizsgálva – elsősorban a Magyarországon kívüli eseményeknek köszönhetően – az elmúlt években átrendeződés figyelhető meg. Elmondható és érthető, hogy a legnagyobb figyelmet hagyományosan a környező országok sajtótermékei fordítják hazánkra, így évről évre Szerbia, Szlovákia, Horvátország, Lengyelország és Románia újságírói foglalkoznak legtöbbször a szomszédos

Magyarországgal – 2022-ig legalábbis ez volt a tendencia. Az orosz-ukrán konfliktus első évében új szereplő jelent meg az első öt legtöbb átlagos megjelenést produkáló nyelvterület között: Oroszország, amelynek sajtóorgánumai e tekintetben mindjárt maguk mögé utasították a fenti országok médiapiaci szereplőit. Oroszország sajtójának figyelme nemhogy lankadt volna a 2023-as évben, hanem tovább élénkült olyannyira, hogy egyedül több megjelenést állítottak elő, átlagosan 697-et, mint a sorban utánuk következő két nyelvterület sajtómunkásai. Nyilvánvaló, hogy ez a kiemelt figyelem Magyarország iránt hazánk háborúhoz való – az Európai Unióban egyedülálló – viszonyulásának és egyben politikai pozíciójának volt köszönhető. De a tavalyi év egy másik ország, nevezetesen Olaszország médiájánál is változásokat hozott, hiszen a közép-európai régió országait megelőzve, orgánumonként átlagosan 327 Magyarországgal kapcsolatos megjelenéssel a második helyet foglalták el a listán. E változás mögött az olasz belpolitikai folyamatok húzódnak meg, hiszen 2022 végén jobboldali, Giorgia Meloni-vezette kormány alakult Itáliában, amely a politikai összehasonlíthatóságon túl intenzívebb kétoldalú kapcsolatokat is eredményezett a két ország között. A két távolabbi ország mögött az átlagos megjelenésszámokat összehasonlítva következnek a régió országai: a szerb sajtó (304 megjelenés), majd a szlovák (281) és a lengyel (239).

Ugyan a lista másik végén hagyományosan Izrael sajtóorgánumai jelennek meg (2023-ban átlag 44 írás), az viszont szokatlan – bár illeszkedik az elmúlt évek tendenciáiba –, hogy tavaly a német nyelvű lapok kerültek az utolsó előtti helyre laponkénti mindössze 89 Magyarországgal foglalkozó megjelenéssel. Ez a pozíció ugyan meglepőnek tűnik, de valójában nem annak köszönhető, hogy jelentősen csökkenne a német nyelvű tudósítások száma (2021-ben átlagosan 87-et, 2022-ben 112-t regisztrálhattunk), sokkal inkább a többi nyelvterületen megnövekedett mennyiségű megjelenésekhez viszonyítva csökkent a német lapok relatív pozíciója.

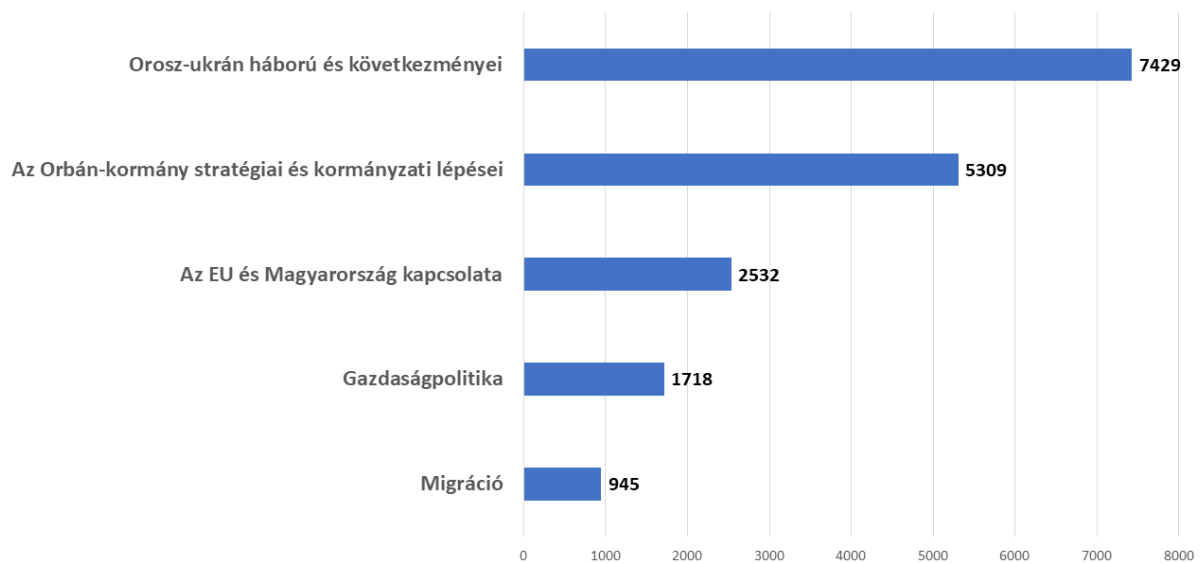
A MAGYARORSZÁGRÓL SZÓLÓ EGY MÉDIUMRA JUTÓ ÁTLAGOS MEGJELENÉSEK SZÁMA A NEMZETKÖZI SAJTÓBAN (DARAB)

1.2. Az orosz-ukrán konfliktus és hatásai uralták a napirendet

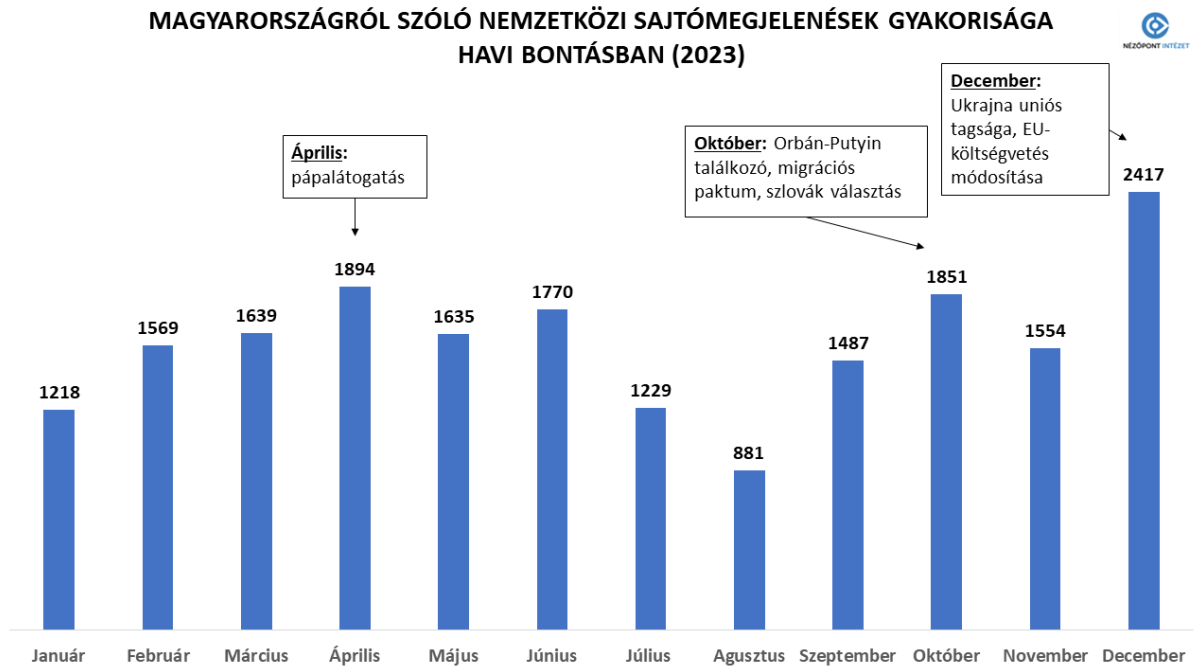
Míg a korábbi években egy-egy nagyobb téma mellett több hasonló súlyú ügy is nagyobb nyilvánosságra számíthatott a nemzetközi sajtó részéről, addig a 2023-as évet egyértelműen az orosz-ukrán háború és annak következményei dominálták Magyarországhoz kapcsolódóan. Bár a tavalyi évben látszólag továbbra is számos napirendi téma volt egyszerre jelen hazánk vonatkozásában, valójában nagy részük – legyen az akár gazdasági, akár politikai, akár biztonságpolitikai kérdés – szorosan kötődött a szomszédban dúló háborúhoz. Regisztrálhattunk többek között 2173 megjelenést Ukrajna (fegyveres vagy anyagi) támogatása kapcsán, 2028 írást a NATO bővítésével kapcsolatban, 1031-et az Oroszországgal szembeni szankcióspolitikai kérdésében, vagy 613 tudósítást az inflációs helyzet vagy az ukrán gabonaimport ügyében, valójában mindegyik téma csak azért kerülhetett napirendre hazánkban, és így a róla tudósító külföldi sajtóban is, mert mindegyik egyenes következménye volt a háborús konfliktusnak. De még a Magyarországnak járó uniós pénzek visszatartása, az országgal szembeni különböző eljárások kérdése, tágabb értelemben hazánk és az Európai Unió viszonya is ténylegesen összefüggésbe került a háborúval. Így a 2023-ban regisztrált, öt legtöbb nemzetközi megjelenést hozó témák közül az első (orosz-ukrán háború és következményei) több altéma összefoglalásával végzett 7429 hírrel az első helyen. Az Orbán-kormány stratégiai és kormányzati lépései-témakör főként a kabinet bel- és külpolitikai intézkedéseire kapcsolódó tudósításokat öleli fel (5309 megjelenés), míg az EU-magyar reláció (2532 írás) – erős politikai átfedéssel a háború vonatkozásában – elsősorban a magyar kormány Brüsszellel folytatott vitáit fedi le. A gazdaságpolitika kérdésköre (1718 hír) a magyar inflációs- és árfolyam-helyzet mellett magába foglal magyarországi külföldi beruházások és a háborúhoz közvetlenül nem kötődő energiaellátási témákat is. Végül a migráció területe – noha folyamatos kihívást jelentett Magyarország számára – 945 önálló megjelenéssel csak az ötödik helyre szorult 2023-ban.

MAGYARORSZÁGGAL KAPCSOLATOS TÉMÁK MEGJELENÉSSZÁMAI A NEMZETKÖZI SAJTÓBAN (2023)

A Magyarországgal kapcsolatos nemzetközi tudósítások 2023-as havi eloszlása (átlag 1596 megjelenés) – januárt és két nyári hónapot leszámítva – meglehetősen egyenletes képet mutat, melyek elsősorban a fenti kiemelt témákat taglaló hírekből álltak össze. A három legtöbb megjelenést hozó hónap (április, október, december) viszont további, a megszokottnak tekinthető napirendi témákon túli eseményeknek köszönheti az intenzív sajtóérdeklődést. 2023 áprilisában a katolikus egyház feje látogatott hazánkra, amely nemcsak több megjelenéssel járt, hanem összességében pozitív kicsengésű, a magyar országimázst erősítő tudósításokat eredményezett (1894 havi megjelenés). Október (1851 hír) egyszerre több, magyar szempontból fontos nemzetközi eseményt hozott. Ekkor találkozott és folytatott kétoldalú megbeszélést Orbán Viktor Oroszország elnökével, amely nagy – főként negatív – nemzetközi fogadtatásban részesült. Szintén a hónap elején lett eredménye a szlovák országgyűlési választásoknak, amelyek ismét miniszterelnöki székbe juttatták Robert Ficot. Tekintve a régre nyúló politikai együttműködést a magyar és az újonnan megválasztott szlovák kormányfő között, valamint több nemzetközi kérdésben (háború, migráció, uniós témák) elfoglalt hasonló álláspontjuk okán számos cikk jelent meg a két ország jövőbeni együttműködését és politikai pozícióját illetően. Végül ugyanezen hónapban erőltette át Brüsszel – az uniós szabályok, esetünkben az egyhangúság előírásának nyilvánvaló megsértésével – azt a migrációs paktumot, melyet Magyarország és az akkori lengyel vezetés egyaránt ellenzett. Az eljárásról Orbán Viktor úgy nyilatkozott, hogy „a migrációs paktum áterőltetésével Brüsszel jogilag megerőszakolta Lengyelországot és Magyarországot.” Mégis az év utolsó hónapjában született a legtöbb (2417) hír hazánkkal kapcsolatban: a decemberi uniós csúcstalálkozó napirendjén két olyan téma is szerepelt, melyet Magyarország határozottan elutasított – Ukrajna uniós felvételi folyamatának elindítása, valamint az EU költségvetésének módosítása

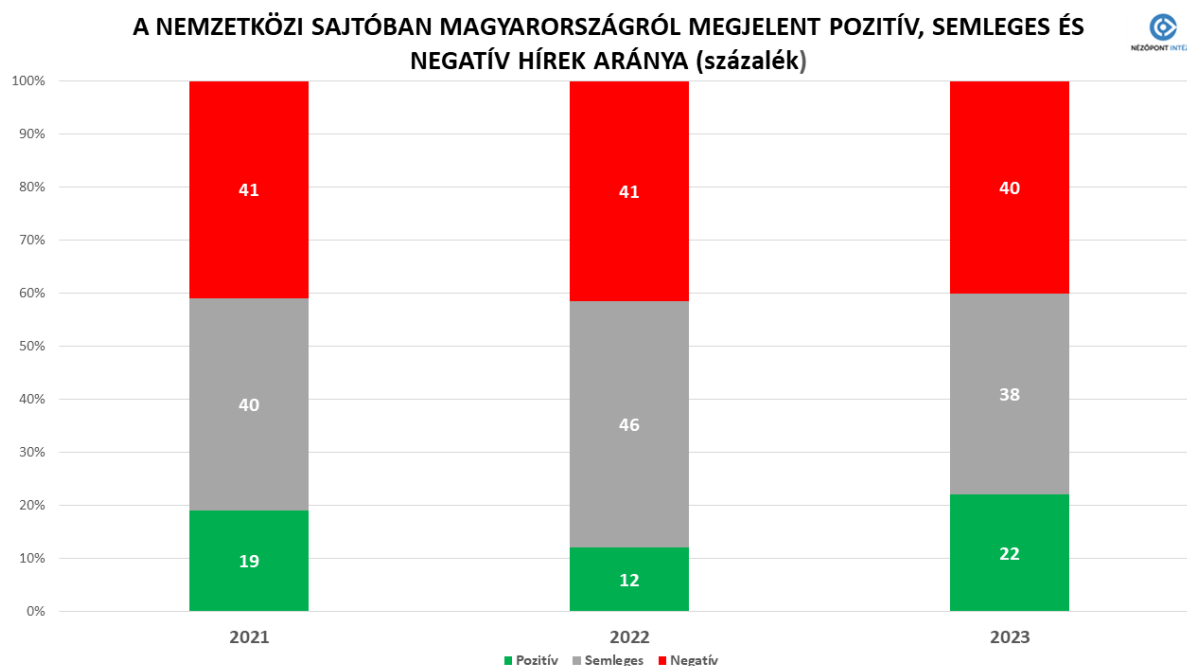
(elsősorban az Ukrajnának nyújtandó pénzügyi támogatás lehetővé tételét célozva). Már a kinyilvánított határozott magyar álláspont is nagyszámú politikai bírálatot és így sajtómegjelenést eredményezett, de a magyar miniszterelnök látványos kompromisszumkészsége (lehetővé tette az ukrán csatlakozási folyamat elindítását) előbbit lecsendesítette, utóbbiak számát viszont jócskán megnövelte.

2. Háborús pszichózis: polarizálódó médiamegjelenések

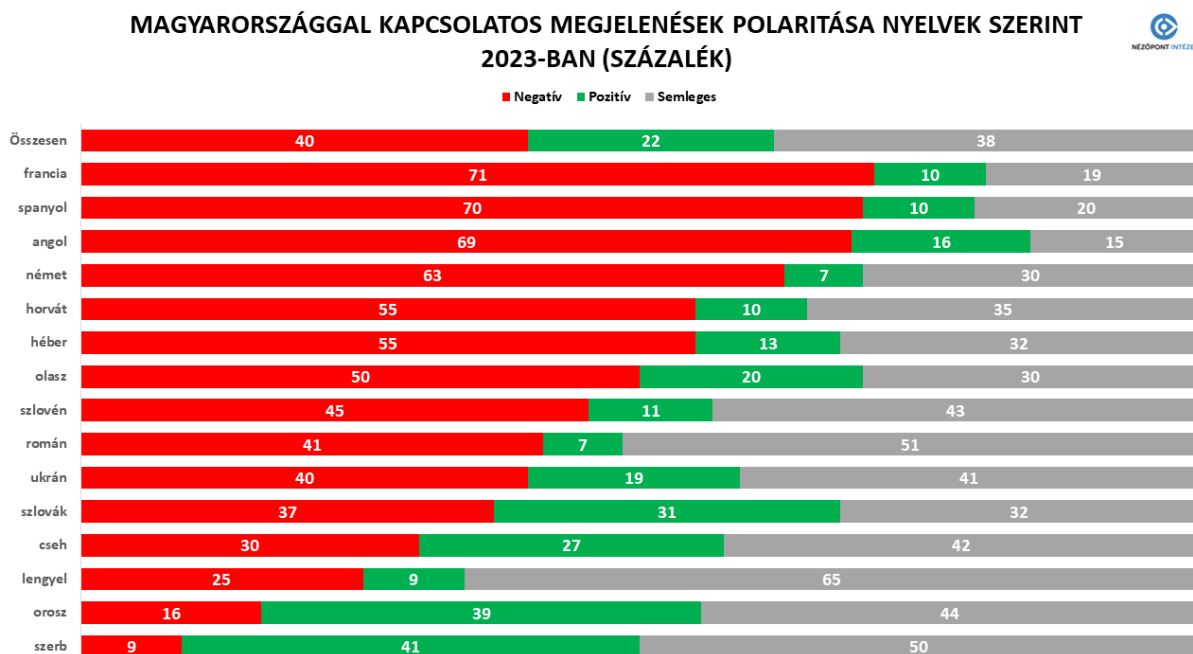
A Nézőpont Intézet előző évekről szóló hasonló elemzései rendre azt állapították meg, hogy a nyugati sajtótermékek Magyarországról szóló híradásait elsöprő negatív polaritás, azaz hazánkra nézve kritikus álláspont jellemzi, míg – egyfajta nyugat-kelet törésvonal mentén – a szűkebben vett régió sajtója lényegesen objektív(ebb) hozzáállást tanúsít. 2023-ban ezen alapvetés ugyan még mindig érvényesnek mondható, de látszanak a korábban megszokott tendenciákhoz képest olyan elmozdulások, melyek nehezen magyarázhatóak mással, mint a háború következményeként és az ehhez kapcsolódó világpolitikai változásokkal.

A 2021-2023-as éveket vizsgálva a Magyarországról szóló negatív tudósítások aránya valamennyi vizsgált megjelenést tekintve szinte változatlanak tekinthető, nagyjából 40 százalékon állnak a kritikus tónusú írások, függetlenül attól, hogy a koronavírus-járvány vagy egy katonai konfliktus okozza a legfőbb kihívást. Azonban a háború első évében tapasztalt, a pozitív hangvételű cikkekben – a semleges tudósítások javára – beállt csökkenés a tavalyi évre nemcsak visszakorrigált, hanem még meg is haladta az előző (béke)évben megjelent kedvező hírek arányát. Magyarország határozott békepárti – és más, nemzetközileg releváns témákban (migráció, gender, EU jövője, stb.) elfoglalt – álláspontja egy más feszültségekkel is terhelt háborús helyzetben szemmel láthatóan a két véglet felé tolja, azaz polarizálja a hazánkkal kapcsolatos megközelítéseket (csökken a semlegesek aránya).

Ugyanezt erősíti meg az egyes nyelvterületek megjelenéseinek polaritás szerinti vizsgálata is (6. ábra). Az előző évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a Magyarországgal szemben kompromisszum nélküli elutasítás volt tapasztalható a nyugati országok meghatározó sajtótermékeiben: általában a francia, spanyol, olasz és német sajtó versenyzett egymással, hogy ki tud nagyobb arányú kritikus cikket megjelentetni. E négy nyelvterület mind 2021-ben, mind 2022-ben a 76-63 százalék közötti sávban tartotta a negatív és – az olasz sajtó kivételével – 10 százalék alatt a kedvező megjelenések arányát. A trendforduló Olaszországban keresendő. Az itáliai sajtó a 2021-es 7 százaléknyi pozitív híreit 2022-re 13 százalékra emelte, ami tavaly már 20 százalékra nőtt. Bár lényegesen kisebb mértékben, de 2023-ra a német (2021: 2 százalék, 2022: 1 százalék) médiában 7 százalékot tett ki a kedvező megítélés, sőt mind a spanyol (2021: 5 százalék, 2022: 4 százalék), mind pedig a francia (2021: 6 százalék, 2022: 6 százalék) sajtó egyaránt 10 százalékra emelte a hasonló hangvételű hírei arányát. (Mindezzel párhuzamosan csökkent a kritikus megnyilvánulások belső eloszlása, egyedül a német sajtó tart ki a 63 százalék körüli folyamatos bírálatnál.)

A háború – és benne a magyar békeparti pozíció – polarizáló volta legszembetűnőbben az angol nyelvű sajtóban érhető tetten. Míg 2021-ben és 2022-ben a semleges megjelenések voltak relatív többségben ezen a nyelvterületen, addig 2023-ra radikális fordulat állt be: mindkét (a pozitív híreket közlő és a kritikus) tábor erősödött a korábbiakhoz képest és a semleges megnyilvánulások száma 15 százalékra esett vissza (2021: 58 százalék, 2022: 60 százalék). A pozitív hírek arány kisebb mértékben (4 és 2 százalékról) 16 százalékra nőtt, a negatívaké pedig 38-ról 69 százalékra ugrott, elnyerve ezzel a negatív megítélésük dobogójának harmadik fokát. Nem tűnik véletlennek, hogy egy újabb bipoláris rend felé haladó világban pont az angol nyelvű sajtó foglal el a háborúellenes Magyarországgal szemben ilyen

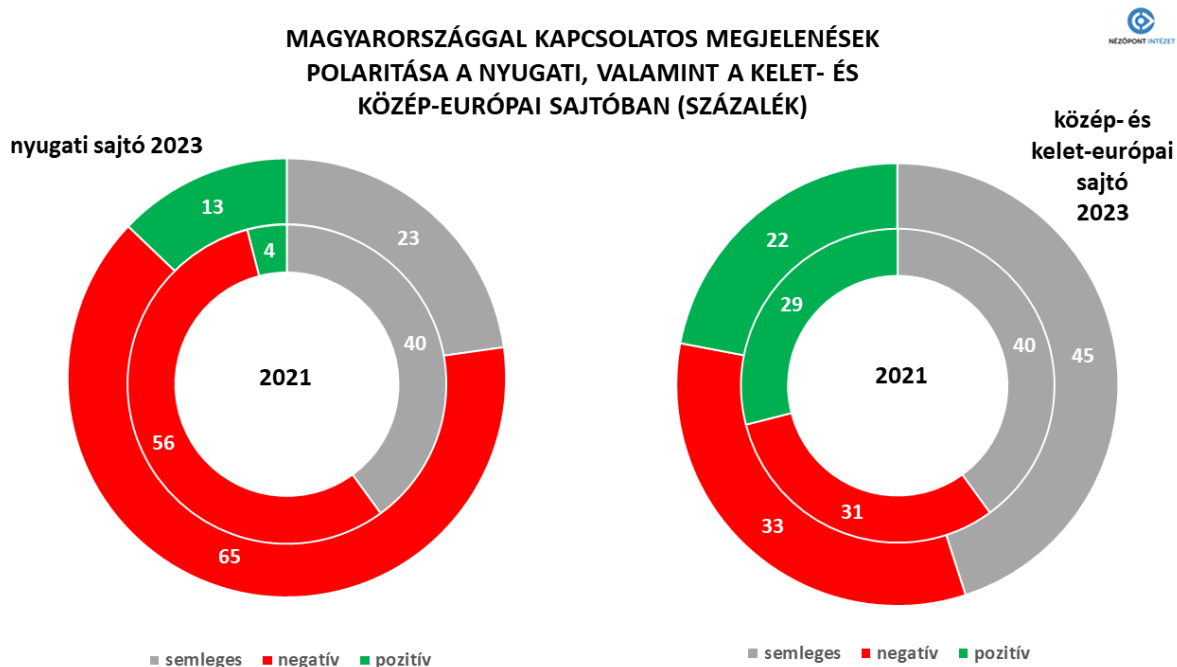
kritikus pozíciót. Mindemellett szinte természetesnek vehető, hogy a háborúban álló ukrán médiumokban a konfliktus előtti 24 százalékhoz képest 40 százalékra nőtt a hazánkat bíráló cikkek száma, ahogy talán az Egyesült Államokkal jó kapcsolatokat ápoló Románia médiavilágában is szinte eltűntek a Magyarországra nézve kedvező írások (2021: 33 százalék, 2023: 7 százalék). Az utóbbihoz hasonló helyzetet láttunk kialakulni Lengyelországban is, hiszen a hagyományosan jó lengyel-magyar kapcsolatokat is az orosz-ukrán háború árnyékolta be. 2021-hez képest (41 százalék) a tavalyi évre 10 százalék alá csökkent a hazánkkal kapcsolatos pozitív kontextusú hírek (az átrendeződés a semleges tábort erősítette, nem csapott át domináns bírálatba). A közelmúltbeli lengyelországi kormányváltás és a média erőszakos átállítása várhatóan csak rontani fogja a tavalyi évre kialakult helyzetet.

Az ellentétes pólusok erősödése, természetesen, az ellenkező oldalon is nyilvánvalóvá válik. A szerb sajtó pozitív hozzáállása szinte biztosnak volt vehető az elmúlt években, a kétoldalú jó kapcsolatok pedig egyelőre nem látszanak megingani. Ezt támasztja alá, hogy déli szomszédunk médiumai az elmúlt három évben tartják a 40 százalék körüli értéket a pozitív tudósítások vonatkozásában, sőt 2023-ra mélypontra került az elmúlt három év negatív megjelenéseinek megoszlása: mindössze 9 százaléknál ilyen hírrel találkozhattak a szerbül olvasók. A háború polarizációs hatása (kontrasztolva az angol nyelvű sajtót) mégis az orosz nyelvterületen hozott látványos változásokat. Azon túl, hogy megsokszorozódott a nyugaton oroszpártisággal vádolt Magyarországgal kapcsolatos híradások száma (lásd első fejezet), azok polaritása is kedvező változáson esett át: míg 2021-ben mindössze 15 százaléknál pozitív megjelenést regisztrálhattunk, addig 2023-ban ez 39 százalékra emelkedett. Érthető a hazánk iránti orosz médiafigyelem, hiszen Moszkvából nézve úgy tűnhet, Magyarország EU-n belüli szuverenista pozíciója segítheti az orosz ügyet, sőt az angolszász világ fentiekben tárgyalt magyar-bírálatára még szimpátiát is kelthet a kelet-európai nagyhatalom szerkesztőségeinek körében, hiszen az ő országukkal szemben sem kíméletes az angol nyelvű sajtó – különösen egy zéró összegű játszmaként felfogott háborús szituációban.

2.1. Polarizálódó nyugati, semleges közép- és kelet-európai sajtó

Amennyiben a nyelvterületeket földrajzi/politikai szempontok szerint csoportosítjuk szintén tetten érhetjük a háború átrendező és polarizáló hatását. A Nézőpont Intézet korábbi elemzésének adatait felhasználva itt is megerősödve látszik az a megállapítás, hogy a jelenlegi kiélezett nemzetközi helyzetben a nyugati világ sajtója egyre kevésbé képes semleges (elfogadó) álláspontot elfoglalni egy olyan ország politikájával szemben, amely a háborúval kapcsolatban gyökeresen más (békepárti) pozíciót képvisel. Bár a nyugati sajtóban évek óta többségben voltak a Magyarországot bíráló megjelenések és elenyésző volt a pozitív megközelítés aránya, mégis a háború kitörését megelőző évben (2021) még 40 százalékot tettek ki a semlegesként besorolható tudósítások. A tavalyi évre – a

semlegesség kárára – mindkét táborhoz tartozó cikkek aránya megemelkedett: a kedvező hírek 4 százalékáról 13 százalékra gyarapodtak, a bírálatok pedig 56 százalékról 65-re nőttek.

Ezzel szemben a régió országainak médiumai – az esetleges nemzetközi kérdésekben tapasztalható véleménykülönbségek ellenére is – inkább a semlegesedés útját választották a háború hatására. 2021-hez képest ugyan csökkent a hazánkkal kapcsolatos kedvező írások aránya (2021: 29 százalék, 2023: 22 százalék) és minimális mértékben növekedtek a bírálatok (31 és 33 százalék), mégis azt láthatjuk, hogy inkább a semleges megítélésű sajtómegjelenések táborára gyarapodott (40-ról 45 százalékra nőtt) és van továbbra is relatív többségben, mintsem átcsapott volna ellenkező előjelű állásfoglalásokba.

3. Módszertan

A Nézőpont Intézet a 2023-as évben 18 országban, 15 nyelven megjelent 100 sajtótermékben vizsgálta meg Magyarország médiaképét a nyugati országokból (Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Franciaország, Nagy-Britannia, Németország, Olaszország, Spanyolország, Svájc), a Visegrádi Csoportból (Csehország, Lengyelország, Szlovákia), a Balkánról (Horvátország, Románia, Szerbia, Szlovénia) és Kelet-Európából (Oroszország, Ukrajna), a földrajzilag különálló Izraellel együtt mindösszesen 103 sajtóterméket szemlélve. A széles kör ellenére az összes Magyarországról megjelenő cikk így sem ölelhető át, az elemzésben vizsgált sajtótermékek körén kívüli médiában is foglalkoztak Magyarországgal, azonban a vizsgálat csak az országhatárokon túl is ismert sajtótermékekre szűkül és nem terjedt ki a televíziók, a rádióadók és a közösségi média híreire sem. Az elemzés a Magyarországgal összefüggésben álló médiamegjelenéseknél a nyelvterületenként egy médiumra eső megjelenésszámot, valamint az egyes megjelenés-típusok arányait veszi alapul és hasonlítja össze. Az értékelés a médiamegjelenések médiaforrásainak nyelvei (az izraeli sajtót héber nyelvűnek tekintve), mennyisége és polaritása szerint történt. A polaritás Magyarország kormánya szempontjából pozitív, semleges és negatív értékeléseket fedt le.

A szemlélzett médiumok nyelv szerint:

Angol nyelvű lapok:

BBC.com, Bloomberg Hírügynökség, Breitbart, CNN.com, EUobserver, Euractiv, Financial Times, Newsweek, Politico.eu, Reuters hírügynökség, The Economist, The Guardian, The New York Times, The Spectator, The Telegraph, The Times, The Wall Street Journal, The Washington Post, The Washington Times

Német nyelvű lapok:

Berliner Zeitung, Bild, Der Spiegel, Der Standard, Die Presse, Die Tageszeitung, Die Welt, Die Zeit, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurter Rundschau, Handelsblatt, Kronen Zeitung, Kurier, Neue Zürcher Zeitung, Süddeutsche Zeitung, Tages-Anzeiger, Tagesschau, Tagesspiegel, Zdf.de

Francia nyelvű lapok:

La Croix, Le Figaro, Le Monde, Libération, L'Obs, Valeurs Actuelles

Olasz nyelvű lapok:

Corriere della Sera, Il Giornale, La Repubblica, La Stampa, L'Osservatore Romano

Spanyol nyelvű lapok:

ABC, El imparcial, El Mundo, El País

Cseh nyelvű lapok:

Aktualne.cz, Lidové noviny, Mladá fronta Dnes, Novinky.cz

Lengyel nyelvű lapok:

Do Rzeczy, Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Sieci, Tvn24.pl, WPolityce.pl, Wprost

Szlovák nyelvű lapok:

Aktuality.sk, Denník N, Hospodárske noviny, Pravda.sk, SME

Román nyelvű lapok:

Adevărul.ro, Agerpres hírügynökség, Cotidianul, Evenimentul Zilei, Hotnews hírügynökség, Jurnalul National

Szerb nyelvű lapok:

N1info.com, Novosti, Tanjug hírügynökség

Horvát nyelvű lapok:

Index.hr, Jutarnji list, Večernji list

Szlovén nyelvű lapok:

Delo, Rtv slo.si, Večer

Ukrán nyelvű lapok:

Komszomolszkaja Pravda v Ukrainye, Korrespondent, Strana.news, Unian hírügynökség, Zerkalo Nyegyeli

Orosz nyelvű lapok:

Izvesztyija, Kommerszant, Lenta hírügynökség, Nyezaviszimaja Gazeta, Ria Novosztyi hírügynökség, Rosszijszkaja Gazeta, RT

Izraeli lapok:

Haaretz, The Jerusalem Post, Maariv, Yedioth Ahronoth